

Børne Blad

WALDOR

Entered at the post-office at Decorah, Iowa, as second class matter.

Nr. 26.

28de juni 1891.

17de aarg.

Nikal kommer til zigeunerne.

Børneblad

udkommer hver sondag og kostet 50 cents for aaret, bestalt i postkub. I pakker til en abreße paa over 5 ekspdr. leveres det for 40 cents, og over 25 ekspdr. for 35 cents. Til Norge kostet det 60 cents.

Penge og bestillinger, samt alt, hvad der angaaar ekspeditionen, sendes direkte til LUTH. PUB. HOUSE, Decorah, Iowa.

Akt vedkommende redaktionen af bladet sendes til Rev. G. Wulffberg, Decorah, Iowa.

Mikal blandt zigeunerne.

Hessen-Nassau, ikke langt fra byen Hanau, ligger paa en skjøn, frugtbar slette en landsby ved navn Kilianstädten; her boede forhen imod halvandet hundrede aar siden den rige bonde Petter Küppel med sin hustru.

Efter flere aars barnløst egteskab fik disse folk til sidst en son, hvilket bragte usigelig glæde i deres hjem. Den rige bonde vidste næsten ikke, hvad han skulde gjøre for at lægge sin glæde for dagen. Han sjænkede i anledning af den lilles fødsel rige gaver til de fattige, og paa guttens daabsdag lod han uddele en mængde brød, kager og kjød blandt dem.

Sønnen fik navnet Mikal; det var et friskt og kraftigt barn, og det frydede fader- og moderhjertet at betragte den livlige gut. Tiden gik, og Mikal blev saa gammel, at han skulde paa skolen; her kom han til at høre til de flinkere elever; thi han havde gode evner og et skarpt hoved, og den skolemester, som de havde der i landsbyen, var ogsaa blandt dem, der forstod sin gjerning; han holdt en udmerket orden paa skolen, saa selv de vildeste og mest usikkelige gutter havde respekt for ham og ikke vovede at vise nogen trods. Det vilde have været heldigt, om Petter Küppel og hans kone ogsaa havde vist samme bestemte optræden lige overfor sin son, som hans lærer gjorde; men saa var desværre ikke tilfældet. De viste altid den største svaghed, naar det gjaldt deres eneste barn, og endmindre opdrog de ham alvorlig

i Herrens tugt og formaning. Som følge heraf blev gutten rigtig en vildbasse og var ikke mulig at holde styr paa udenfor skolen. Han var den første og sidste ikke alene i leg, men ogsaa i flagsmaal. Intet fuglerede sad saa højt, at han ikke kunde naa det, og intet vand var saa dybt, at ikke han skulde forsøge at vade over. Hverken gjerder eller hække hindrede ham i at klatre ind i nabobernes haver, og overalt var man ørgerlig paa den ustyrlige gut. Men faderen blot lo deraf og sagde, at ungdommen maatte faa lov til at rase ud. Og da Petter Küppel hverken forstod eller vilde forstaa at holde sin son i tugt, maatte den Herre Gud tage gutten i en ganske seregen skole, forat han ikke skulde blive rent ødelagt.

Da Mikal var 10 aar gammel, holdtes der en fest i landsbyen. Der var oversflod af spise og drikke, kager og anden god mad, hvor man vendte sig, og dans og musik og allelags fornøjelser for store og smaa. Blandt andet var der ogsaa kommet en trop zigeunere til landsbyen, og disse havde slaaet op en bod, hvor de fra morgen til aften viste sine halsbrækende kunster. Troppen bestod af en broget forsamling; her var gutter og piger, som dansede paa line eller paa hesteryggen, sprang gjennem tøndebaand og med bare fødder over sharpe sabler, og toner, som gik fra hus til hus og for betaling spaaede med kort eller ved at se folk i hænderne.

Dette var noget for den unge Mikal. Hele dagen holdt han sig hos zigeunerne og kunde ikke se sig møt paa deres spil og kunster. Han søgte hver anledning til at faa snakke med dem, og naar det lykkedes ham at lære et eller andet kunststykke af dem, var han overmaade lykkelig. To zigeunerbørn, en gut og en pige, der omrent var af samme alder som ham, var snart blevne hans gode venner, og han fik lov til at blive med ud i stovkanten, hvor troppen om aftenen drog hen for at overnatte

i en hytte, som de havde opført af grene. Her hang over et baal en kjedel, hvori en gammel kone kogte den mad, som de i løbet af dagen havde tigget sig eller stjaalet. Og omkring kjedelen sad hele banden og spiste og drak af hjertens lyft. Ogsaa Mikal fik da en bid med, og han syntes, det smagte aldeles fortæffelig.

Saaledes gik den ene dag efter den anden, og zigeunerne begyndte ogsaa at fatte forkjærighed for gutten. Især var den gamle zigeunerkone venlig mod ham; hun kaldte ham sin guldklump og meget andet og spurgte ham blandt andet ogsaa, om han ikke skulde have lyft til at være med dem og blive en ordentlig kunstner.

Mikal svarede hertil: „Jo, det skulde være grusig morsomt; hvor herligt det maatte være at føre et faadant liv. Men jeg er redd for, at far og mor vilde komme til at græde og sørge saa svært, hvis jeg reiste fra dem.“

Konen paatog sig en venlig mine og fortsatte: „Hvem figer, at du skal forlade far og mor, guldklumpen min? Du skal blot reise et stykke med os. Du vil vist komme til at like dig rigtig godt blandt os, og du skal se, hvor flink du vil blive til at hoppe og danse paa line. Næste aar, naar der igjen er fest i landsbyen, kommer vi sammen tilbage hid. Tænk da, hvor glad din far og mor vil blive ved at faa dig igjen og se, hvilke kunster du har lært. Tænk blot, statten min“, vedblev hun, „af dette røde øj skal jeg gjøre en jakke til dig med smaa bjælder paa og forgylde kanter, og du skal faa nydelige støvler af det fineste læder, som er at faa højt. Nei, hvor fin du da vil komme til at blive! Og saa skal jeg nok passe paa og lade dig faa den bedste mad og drikke, jeg har. Ja du kan være sikker paa, at det skulde komme til at blive et herligt liv, og du vilde snart komme til at like dig saa godt, at du til sidst havde tabt al lyft til at vende tilbage til far og mor mere.“

Fra denne aften gik Mikal om som en drømmende. Han vidste ikke, hvad han skulde vælge. Hans samvittighed sagde vistnok: „bliv hos far og mor“, men saa stod det lyttelige liv blandt zigeunerne paa den anden side saa herligt for hans øine, at han til sidst bestemte sig til at trodse samvittigheds stemme. Sagte stod han op af sin seng, medens forældrene sov, klædte skjølvende paa sig, træb ud gjennem vinduet og ilede gjennem haven og videre afsted til zigeunerernes leir. Her blev han modtagen med jubel, da han fortalte sin beslutning at reise med dem.

Ikke længe efter pakkede zigeunerne sine sager sammen og drog om natten afsted længere og længere bort fra den landsby, hvor Mikal havde sit hjem. I en baad, som laa ved elvebredden, satte de over Mainfloden, og saa gik reisen videre gjennem mark og skov. Den næste middag havde de allerede naaet Spessartbjergene med sine tætte bøgeskove. Her gjorde de holdt, og Mikal sank udmatet hen i en dyb spon.

(Fortsættes.)

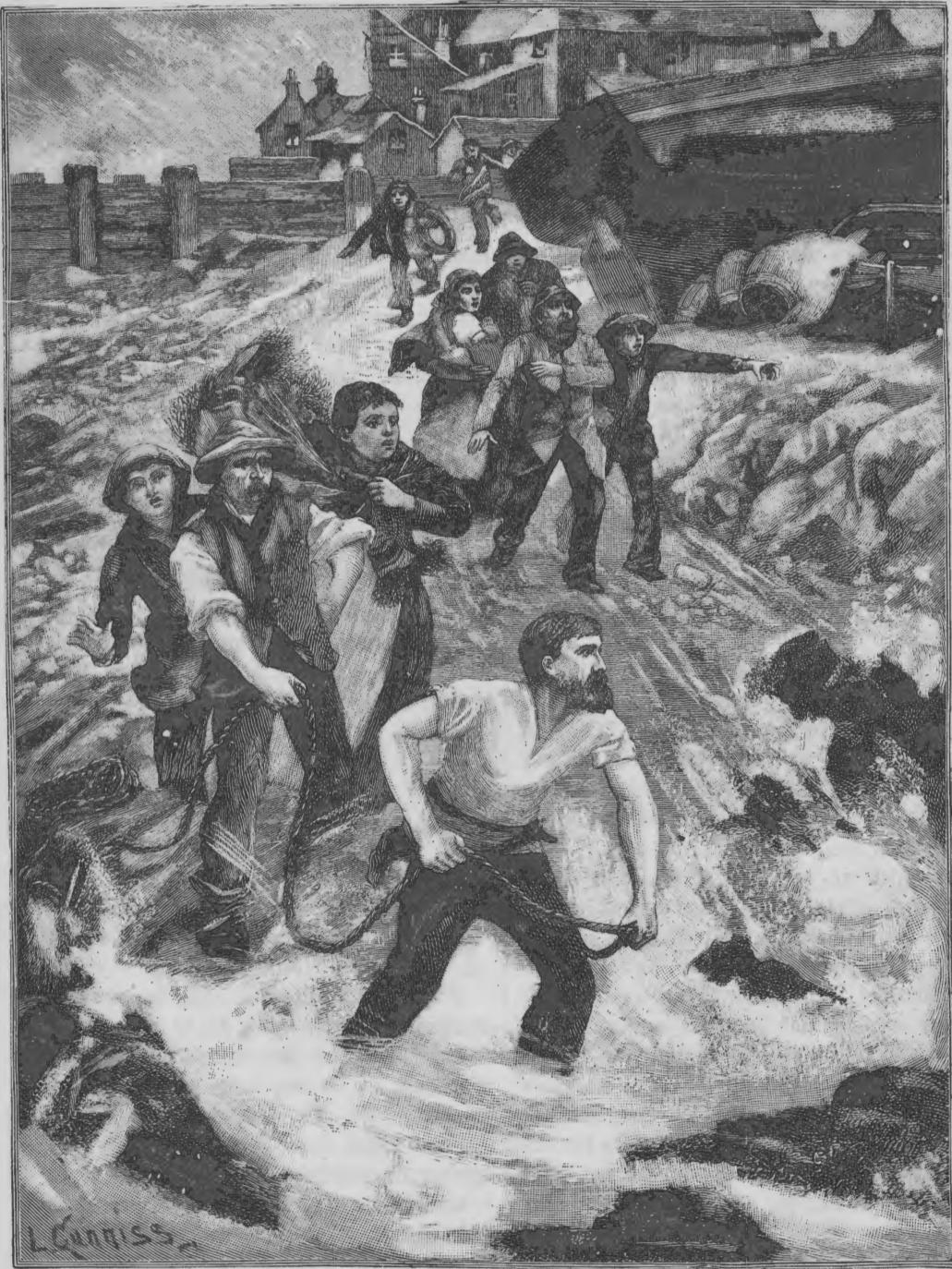
„Vilde Petter.“

(Med billede.)

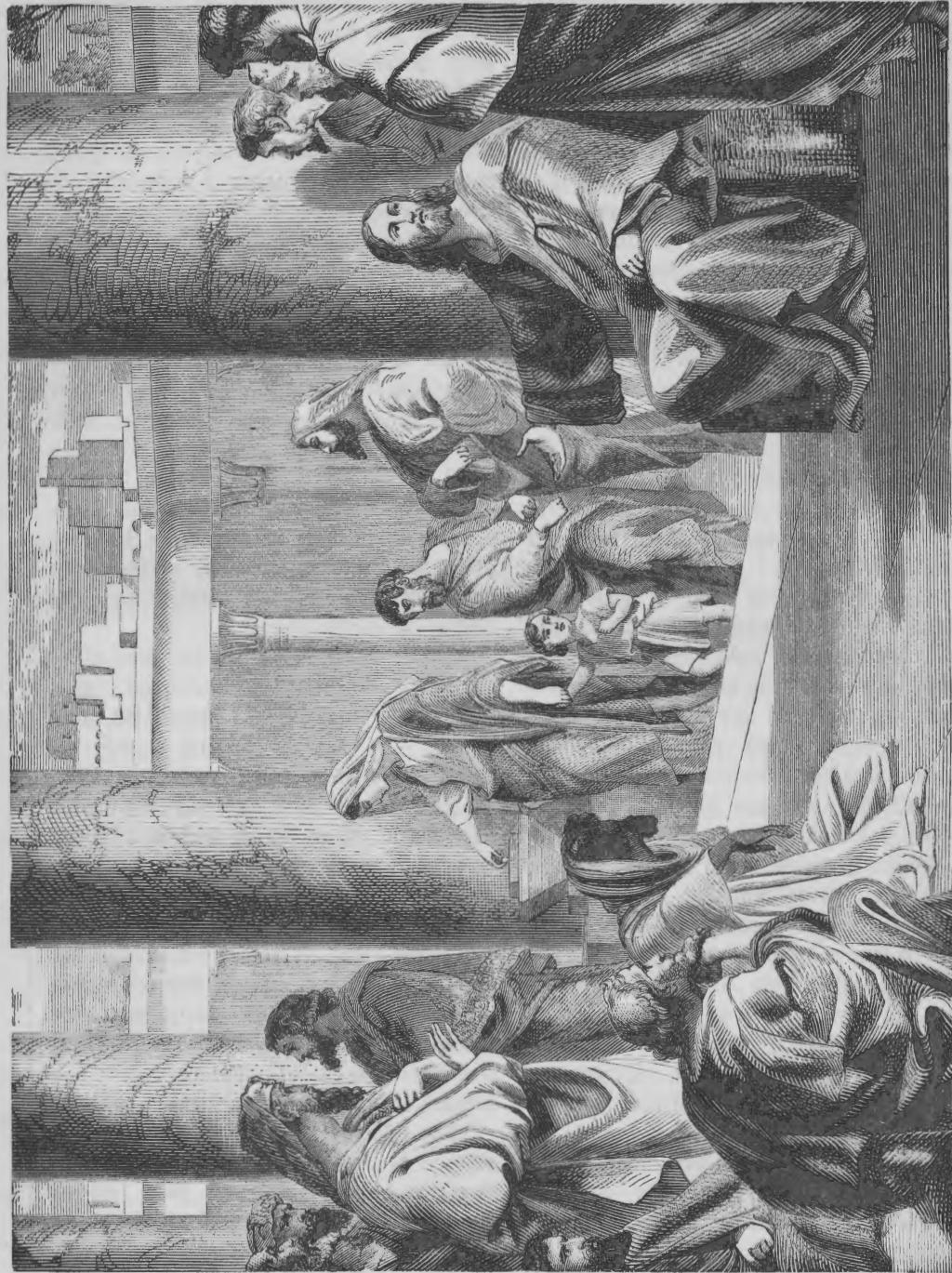
abet er forunderlig stort og mægtigt, naar det er stille og roligt, men forsædeligt i sin vrede, naar stormen bruser henover dets overflade og jager foran sig de høje, skummande bølger, der flynger omkring baade og skibe, som om de blot skulde være smaa børststykker. Da har sjømanden sine haarde stunder; døden truer ham hvert øieblik, det gjælder at anspænde hver sene og hver nerve i kampen mod de rasende naturkrofter og forsvrigt haabe paa ham, som har magt til at tæmme stormen og stanse bølgernes bruven.

I det lille fiskerleie ved kysten herlede

Nede for at redde.

(Se fortællingen „Bilde Petter.“)

Den fattige emnes gave i templetå tilfe. Matt. 12, 41—44.

der en dag under høststormene en stor øengstelse og uro. Et haadlag havde trods de truende stormvarsler og de erfarene kameraters raad reist langt ud paa øen og havde ikke siden ladet høre fra sig, skjønt de burde have været hjemme for flere timer siden, hvis alt var gaaet lykkelig og vel. Engstelig speidede de hjemmeverende udover havet, hvis skumtoppe brusede indover; men ingen baad var at se, og man begyndte allerede at frygte for, at „Vilde Petter“ og hans to ledsgagere, Erik og Nils, var omkomne.

„Ja“, sagde Anders, en gammel lods, „det har anet mig, at det vilde gaa ham galt til sidst, saa dumdriftig som han altid har været. Man skal vel ikke kunne sige hverken om mig eller eder andre, at vi har været rædde af os, men han trods jo rent faren, og saadant tager altid en ende med forfærdelse.“

„Jeg har virkelig ondt af hans unge hustru“, svarede fiskeren Johannes, idet han holdt haanden over øinene for at se udover havet, „det vil blive et haardt slag for hende, skjønt jeg rigtignok aldrig tror, at hun i længden vilde komme til at blive lykkelig sammen med ham, saa vild og ustyrslig, som han er, især naar han har faaet fat i det ulykkelige brændevinet.“

Vi ser her indholdet af fiskernes samtale, medens de stod og ventede. „Vilde Petter“ var heller ikke sit navn uden grund. Han var en dygtig sømand, kjæk og usorfærdet indtil yderlighed; men „Vilde Petter“ kaldtes han dog mere paa grund af sit ustyrslige, trodsige sind, som, naar det bruste over, gjorde ham farlig og frygtet. Skjønt han af den grund ikke var godt likt paa fiskerleiet, var han dog en kamerat, som befandt sig i dødsfare — samme dødsfare, som hvilket som helst dag kunde møde dem selv — og derfor var uroen og deltagelsen stor faavel for ham som hans familie.

I Petters hjem havde hans unge hustru, den blide, venlige Anna, indtrængende bedet

ham om ikke at reise ud, da det saa ud til at blive saa stigt veir, men han havde blot givet hende et trodsigt svar. Nu sad den stakkels kvinde og speidede med angstfulde blikke udover det oprørte hav, der laa udbredt for hende som en vældig kogende kjedel. Naar saa fra tid til anden et voldsomt vindstød kom og rystede huset, saa det knagede i alle vægge, og vinduerne klirrede, trykkede hun forfærdet hænderne mod hjertet og vovede paa en lang stund ikke at hæve øinene udover havet.

Nu og da reiste hun sig fra sin plads ved vinduet og bøede sig over vuggen, hvor lille Petter sov rolig, kun lidet anende, hvilken fare der truede hans far, og hvilken angst og uro der herskede omkring ham.

Tilsidst faldt hun paa sine knæ foran vuggen og opsendte en brændende bøn om, at hendes mand maatte blive reddet og ikke omkomme i sin nuværende haarde og uomvendte sjælstilstand.

Styrket ved bønnen tog hun atter plads ved vinduet og speidede ud over havet. Men hvad var det? Derborte i synskredsen saaes et seil — jo, det var virkelig et seil; det maatte være hans.

Hun ilede ud og styrtede ned til baadene, hvor nogle fiskere sad og pratede i ly bag en baad, som var trukken paa land.

„Jeg ser et seil — det er hans! Se blot, der kommer det igjen til syne!“ raaabte hun.

Fiskerne reiste sig og speidede udover havet. „Jo virkelig, og han kommer næsten for fulde seil — det gaar aldrig, naar han kommer ind mellem brændingerne ved sandrevene“, sagde Anders lods og rystede paa hovedet med en betenklig mine.

Alle fiskerleiets beboere havde snart faaet øie paa den lille baad, som i sygende fart flyngedes henover bølgerne. Man frygtede hvert øieblik for at komme til at se den kantre og de tre ombordværende mænd omkomme, uden at der vilde være mulighed for at redde dem.

Alt gif dog godt og vel, indtil baaden var kommen ind mellem brænderne ved sandrevene. Der saæs den et par sekunder ligesom at danse omkring i det hvide skum, men derpaa vœltes den overende af en vældig bølge, og de tre mænd styrte i vandet.

Et forfærdelses strig hørtes fra tilskuerne.

„Gud forbarme dig i din uudsigelige naade!“ skreg Anna, slog hænderne for ansigtet og faldt baglængs til marken. Hun kom dog snart til sig selv igjen og styrte sjælvende af angst sammen med Anders lods, Johannes fæster og dennes unge søn ned til stranden. Efter dem ilede flere fiskere tilligemed Eriks gamle mor og søster; Eriks mor kunde imidlertid ikke taale at se det frygtelige skuespil og flyngede sig hulkende til sin datters hals.

Men derude mellem brænderne udkjæmpedes nu en forfærdelig kamp paa liv og død. Erik var en dygtig svømmer og havde faaet fat i en af tochterne fra baaden, men værre var det for den unge Nils. Det var dog lykkedes Petter at faa tag i ham, og han arbeidede nu med sine kjæmpekræfter mod de brusende bølger.

En stor fare stod igjen, nemlig at de gang paa gang skulle komme til at rives tilbage af bølgens vælget, indtil deres kræfter var udømte, eller at de af bølgerne skulle blive flyngede voldsomt mod nogen af de store stene ved stranden. For at komme dem til hjælp styrte Johannes fæster og Anders lods ud i brænderne med et taug, i hvilket flere fiskere holdt fast, saaledes at de dannede en kjede op paa land. Taugets ende flyngedes kraftig ud i bølgerne; det lykkedes Erik at faa tag i det, og han blev halet uskadt, om end medtagen, island. Alter flyngedes tauget ud, og denne gang var det Nils, som blev reddet. Nu var blot Petter tilbage, og det saa ud, som om det ogsaa skulle lykkes at redde ham, men da kom en skummende bølge og flyngede ham voldsomt

mod en klippe. Blodet strømmede ud af et gabende saar i hans pande, og bevidstløs flyngedes han frem og tilbage, indtil det til sidst lykkedes fiskerne efter utrolige anstrengelser og med stor livsfare ogsaa at faa ham island.

Der laa den trodsige, overmodige mand tilsyneladende livløs, medens Anna grædende tørrede blodet bort fra den blege pande.

Det blev sorgens dage, som nu kom for den stakkels Anna. I flere uger laa Petter syg og svævede mellem liv og død. Tilsidst seirede dog hans sterke natur og Annas utrættelige pleie over sygdommen.

Petter var efter denne hændelse ikke den samme som før. Dog, det var ikke blot det vilde hav, som havde kuet „Vilde Petters“ trodsige overmod, men endnu mere de lange, stille sygedage og den kjærlige Annas indflydelse, som havde bragt hans sjæl til at hænge sig fast ved det evige haabs anker.

Fra ham spredte sig siden en livlig aandelig vækkelse paa det lille fiskerleie. Havde kameraterne engang reddet hans liv, saa blev han nu til gjengjæld et middel til at reddet mere end en af dem fra aandeligt skibbrud.

Den fattige enkes gave i templetets kiste.

(Med bilde.)

Evangelisten Markus fortæller: „Og der Jesus hadde sat sig ligeoverfor templetets kiste, saa han, hvorledes folket lagde penge i kisten. Og mange rige lagde meget deri, og en fattig enke kom og lagde to sjærve deri, som er en hvid. Og han kaldte sine disciple til sig og sagde til dem: Sandelig figer jeg eder, at den fattige enke har lagt mere deri end alle de, som lagde i kisten; thi de lagde alle deri af det, de havde til oversflod; men denne lagde af sin fattigdom alt det, hun havde, sin ganske eiendom.“ (Mark. 12, 41—44.)

Kobjelden.

Af Christoph Schmid.

I.

En bondegut gjætede kjør ude i en skov. Alle var de forsynede med hjelde; men den peneste ko havde den peneste hjelde.

Da kom en fremmed mand vandrende henne i skoven. „Det var da en prægtig hjelde,” sagde han. „Nei, hvor meget har I givet for den?”

„To kroner,” svarede gutten.

„Ikke mere!” udbrød den fremmede, „ jeg skal paa stedet give dig fire kroner for den.”

Gutten gav manden hjelden og puttede forsøiet de fire kroner i lommen.

Men da koen ikke mere havde nogen hjelde, hørte gutten i den tætte skov ikke længere, hvor den var. Den færnede sig fra de andre kjør, og neppe var dette skeet, før den fremmede mand, som havde ligget skjult og blot ventet herpaa, greb den ved hornene og i al stilhed listede sig væk med den.

Nu indsaa gutten først, hvorledes han var blevet narret.

II.

Med forgrædte sine kom han hjem og fortalte, hvad der var hændt. „Hvem skulde have tænkt sligt,” sagde han, „at tyven be-

talte mig saa godt for hjelden blot for at faa sat i koen!”

Men faderen sagde: „Ligesom den fremmede har bedraget dig, vil syndestylen bedrage os alle. Den bringer os først en lidet vindring, men til sidst stort tab. Lader man den faa blot en finger, saa gribet den snart hele haanden.”

III.

Og moderen sagde: „Men, kjære gutten min, har du ikke tænkt over, at det nok har sin gode grund, at man har den stik at have hjelder paa kjørene?”

„Ja”, sagde sonnen, „men pengene forblændede mig ganske. Jeg tænkte kun: Det er en let maade at tjene to kroner paa. Hjelden er blot en unsdwendig prydelse; koen giver os ikke mere melk, fordi om den har en hjelde paa sig. Først da dyret var borte, kom jeg til at tænke over, hvad nytte hjelden havde!”

„Ja, saaledes gaar det tankeløse mennesker”, sagde moderen, „de anser mangen gammel stik for unyttig, men af skade bliver man klog og indser, at saadanne stikke har sin gode grund.”

Opløsning paa billedgaaden i nr. 24.

Taalmodighed kræver ei ringe selv-overvindelse.

Billedgaade.

hest god
leve nei du
og op

